سیروان واحد خۆشناو

سیروان واحد خۆشناو لە ساڵی 1984 لە دایك بووە . خوێندنی سەرەتایی لە خوێنگەی (سافی) دەست پێکردووە. قۆناغی ناوەندی لە (شەقلاوەی) کوران و ئامادەیشی لە (دەنگارە) تەواو کردووە
لە ساڵی 2002 دەستی داوەتە شعر نووسین لە چەند کۆڕێکی شعری لە شەقلاوە و هەولێر و دهۆك بەشداریکردووە.
لە چەندین بلاڵوکراوە بەرهەمەکانی بلاڵوکردوونەتەوە وە ك روانین و خەباتی قوتابیان.
جگە لە شعر نووسین لە هەونەری وێنەکانیشدا شارەزاییەکی تەواوی هەیە و لە چەندین پێشانگە بەشداری کردووە.
ئێستا لە زانکۆی سەلاحەدین لە کۆلیژە پەروەردەی بنیات بەشی کوردی قۆناغی سێیەم ئەخوێنێ.

سیروان یەکێکە لە دەنگە نوێ و تازەکانی شەقلاوە, شتی سەرنج راکێش لە شعرەکانیدا ئەوەیە کە شاعیرێکە خەریکی خۆ نووسینەوەی خۆیەتی کە ئەمەش شعرییەتێکی باشی داوە بە شیعرەکانی سیروان خەریکی تۆمارکردنی ئەو هەست و ئێش و ئازارانەی خۆیەتی کە لە ئەزموونەکانی لەگەڵ ژیان و عەشق و جەنگ و بابەتەکانی دیکەدا ئەیانکات. شعر لای ئەو زیاتر دەرێیەکە بۆ چوونە ناو ناوەوەی خۆی و نووسینەوەی خەون و خەیاڵ و حەز و مەراقە مرۆڤایەتییەکانی.
دیارە من پێم وایە یەکێك لە خەسڵەتە بنەماییەکانی شعر خۆنووسینەوەیەن خۆنووسینەوە لە شعردا تایبەتمەندییەکە شعرییەت ئەخوڵقێنێ و هەروەهاش شعرییەتیش ئەو دەرێیەیە بۆ ئەوەی جوانکاری و روحی شاعیر دوور لبە کۆتەکانی دین و سیاسەت و هزر و فەلسەفە نیشان بدات لێرەدا پێم باشە تۆزێك لەسەر ئەم خاڵە زیاتر قسە بکەم.

شعر لە نێوان خۆنووسینەوە و خۆسڕینەوەدا

ئەگەر چاوێك بە ئەزموونە جۆراوجۆرەکانی شعری کوردیدا بخشێنین ئەبینین سەرەرای بنیاتە جۆراوجۆرەکان بەلاَم بە شێوەیەکی گشتی دوو وێنەی بەرچاو و بەرجەستە ئەبینین کە ئەویش وێنەی خۆسڕینەوە و خۆ نووسینەوەیە.
دیارە ژمارەیەکی زۆر لە ئەزموونە شعرییەکان خۆسڕینەوەن و ژمارەیەکی زۆریش خۆ نووسینەوەن.
لە زۆربەی ئەزموونەکانیشدا ئەوانەی خۆیان ئەسرشنەوە لە شعرییەت دوور ئەکەونەوە و ئەوانەیش کە خۆیان ئەنووسنەوە لە شعرییەت نزیك ئەبنەوە.

ئەگەر بە پێناسەیەکی کورت بڵێین شعرییەت لە گەوهەری خۆیدا ئەو شوناسە بناغەییەیە کە تێکست هەڵیئەگرێ ئەوە ئەڵێین شعرییەت ئەو گەوهەرەیە کە لە بنەما دینی و سیاسی و هزری و فەلسەفییەکانەوە دوورەز و لە رۆحی شاعیر و هەست و بابەتە ناوەکییەکانی شاعیرەوە نزیکە

یان بڵێین شعرییەت ئەو شوناسەیە کە شاعیر ئەبداتە چەمکەکان و زیاتریش ئەو شوناسانە لە ناوەوەی خۆیدا لە رۆحییانەتی خۆیدا لە دایك ئەبن و بەسەر تێکستدا پەرش ئەبن

واتە دەنگێکە سەرچاوەکەی عەقڵ و ویژدان و پێگیریی شاعیر نیە بەمەسەلە نەتوایەتی و سیاسی و هزرییەکانەوە بەڵگو دەنگێکە توانیویەتی ئەو هەموو شتانە لەناو خۆیدا فەنا بکات و ببێتە دەنگێکی شعرییانە.. رۆحیانە لەناو زمانی شاعیردا بێتە دەر و ئاوێتەی نووسین بێت

بەرهەمی شعری زیارت ئەو دەنگانەن کە رەنگ و تامی خۆی لێوە دێت نەوەك هی کایە و بابەتی دیکە.

شعر نە تێکستێکی دینیە و نە گووتارێکی سیاسییە و نەراڤەیەکی فەلسەفییە و بە لێکدانەوەیەکی زانستیاینە و نە بیرکردنەوەیەکە لە خوێندنەوە جۆراوجۆرەکاندا.

بەڵکو زیاتر هاواری ئەو روحەیە کە شتنەکانی لەناو خۆیدا فەنا کردوون و ناشیەوێ بەیەکێك لەو بابەتانە بگاتە ماناکان.

گەیشتن بە ماناکان تەنیا لەرچی ئەو دەنگەوە ئەبێت کە تامی هێی لێنایەت تەنیا تامی شاعیر خۆی و شعرییەتی خۆی.

شاعیر لەو حەلەدا نە پێشمەرگەیە و نە فەیلەسوفە و نەمامۆستایە و نە پیاوی دین و نەژنی هەڵوێست؟!

شاعیر تەنیا شاعیرە و لە گەوهەری خۆیدا هەڵگری هێ نیە جگە لە شعرییەت نەبێت.

دیاریشە تەنیا ئەو دەنگانەی توانیویانە هەڵگری ئەو شعرییەتە بن خۆیان نووسیوەتەوە و مێژوو و رووداوو کارەسات و سیاسەت و فەلسەفەیان نەنووسیوەتەوە.

دیاریشە ئەوانەی زیاتر خەریکی مێژزوو و کایەکانی دیکە بوونە لە شعردا ئەوان زیاتر خۆیان سریوەتەوە و شتی دیکەیان نووسیوەتەوە.

دیارە تا ئێستاش زۆرێك لە رەخنەگر و شاعیرە نوێخوازەکان برشوایان بە کۆمەڵە ناوێکی سەیر هەیە وەك شاعیری سیاسی و شاعیری فەیلەسوف و شاعیری بەرگری و شاعیری کۆمەلأیەتی و هتد....

بەڵام ئایا ئەو ناوانە چەند تەعبیر لەو شعرییەتە ئەکەن بەو گوەوهەرەی کە شعرییەت خۆنووسینەوەی ئەو روحە بێت کە کایەکانی دیکە نەیگەنێ و کۆنترۆلی نەکەن؟!

دیارە سەرەتا دین وەك کتایەیەکی بەهێزی کەلتووری لە ناو کورددا ئەو رۆڵەی هەبووە کە شاعیری مەلا دروست بکات و شعری دینیش وەك جۆر و وەك بنیات ببێتە بەرهەم و خەرمانێك لە ئەدەبیاتی کلاسیك دروست بکات

لە سەرەتای سەدەی بیستەمیش دوای ئەوەی سیاسەت دێت و ئەبێتە کایەکی بەهێز لە ناو شعردا شاعیری سیاسی دروست ئەکات و لە هەفتاکان و هەشتاکانیشدا ئەگاتە چڵە پۆپەی دەسەلأتی خۆی

دوای ئەمانەش هزر و فەلسەفە دێنە گۆرشەپان و لەسەر دەستی شاعیرانی نەوەدەکان و تا ئێستاش چەندین ناوی بۆ دروست کردووین کە شاعیری فەیەلەسوفن؟!

دیاریشە بە درێژایی ئەو کاروانە شاعیر هەبوونە هەمیشە زیاتر هەوڵیان دابێت کە خۆیان بنووسنە وە و لە زۆرینەی دەنگەکاندا دووربن و بە پەراوێزیش کرابن

زیاترین دەنگە دیارەکان رەنگە لە سەردەمانی خۆیاندا ئەو دەنگانە بووبن کە لەکایەیەك نزیکتر بوونە لە شعر

ئێستاش رۆژنامە و گۆڤارە کوردییەکان پڕشن لەو تێکستانەی کە پڕشن لە فەلسەفە و مەعریفە و هزر نەوەك شعرییەت
دەرگەی زۆربەی گۆڤار و میدیای کوردیش بۆ ئەوانە کراوەترە کە لەناو ئەو کایەیاندا تێکستی زۆر و زەبەندمان ئەدەنێ
بەردەوامیش دەنگە نوێخوازەکان کەمتر دەرئەکەون و ئەزموونەکانیان لە رووی رەخنەییەوە بایەخیان ئەدرێتێ.
بەلاَم دیاریشە دەم و سەردەمەکان کە دێن و ئەڕۆن ئەتوانن ئەو ئەزموونە جوانانە و پڕش لە شعرییانە بپارێزن و لە سەدەمی دیکە و شێوازی دیکەی بیرکردنەوە و هەست کردن بە جوانی و ژیان ئەو تێکستانە ئەدرەوشێنەوە و شاعیریەتی خۆیان ئەسەلمێنن.
رەنگە زۆربەی نوێخوازەکان لەسەردەمی خۆیاندا تێکستەکانیان بە جۆرەها ناو و ناتۆرە زرا بن و بە قسەی قۆڕ و ورێنە و بێ مانا و بێ زەوقی و هتد وەسف کرابن بەلاَم دیسانیشەوە رۆژی خۆیان هاتووە و وەك ئەزموونی دانسقە و شعری ناسنامەی خۆیان سەلماندووە.
دوور نیە دوای ماوەیەکی دیکە زۆربەی ئەو تێکستانەی ئەمرۆ ئەنووسرێن فەرامۆش بکرێن و ئەو تێکستانەش کە تۆزیان لەسەر ئەنیشێ ببنە دەقی راستەقینەی شعری و گەوهەری شعرییەتی خۆیان بدەنە خوێنەرز خوێنەرێك کە تێئەگات کێ خۆی نووسیوەتەوە و کێ خۆی سڕیوەتەوە.
دیارە لێرەدا ئەگەر تۆزێك لە کاك سیروان دوورکەوتینەوە بەلاَم پێویست بوو بۆ ئەوەی بزانین کە ئەزموونەکانی شاعیرانی شەقلاَوەش بڕێکی زۆریان لەوانەن کە خۆیان ئەسڕنەوە و هەندێکیشان ئەوانەن کە خۆیان ئەنووسنەوە.
دیارە کاك سیروانیش یەکێکە لەوانەی کە بە هونەرییەوە خۆی ئەنووسێتەوە و ئەیەوێت خۆی دونیای شعرەکانی خۆی بێت نەوەك شتی دیکە.
واتە خۆی گرژەنەی شتەکان بێت نەوەك شتەکان گرێژەنەی ئەو بن. بۆیەشە شعرەکانی پڕن لە دەنگی خۆی و هاواری روحی خۆی نەوەك شتی دی و دەنگی دیکە.
سیروان لە زۆر شعردا مەراقی مرۆڤێکی عاشق ئەنووسێتەوە و لە قولاَییەوە باسی ئەو روحە عاشقە ئەکات و عەشقیش ئەکاتە ژیانبینیێکی شاعیرانەی تێکستەکانی.
سیروان وەك گەڕیدەیەك سەربوردەکانی عەشق ئەگێڕێتەوە و وەك ئەزموونێکی خۆی باسی ئەکات و وەك جۆرێك لە ژیانکردن هەلۆێستەی لەسەر ئەکات.

هۆشەنگ شێخ محمەد